

Svar på skriftligt spörsmål om Finlands vaccinstrategi för coronaepidemin

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 386/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Mari Holopainen /gröna:

Vilken är regeringens strategi för att Finland så snabbt som möjligt ska ha ett säkert och fungerande coronavaccin,

har regeringen för avsikt att föreslå inhemsk tillverkningskapacitet för vaccinet, och

vilka uppdateringar tänker regeringen göra i coronastrategin om det enligt bedömningarna är möjligt att justera tidsplanen för vaccinet?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) och social- och hälsovårdsministeriets förordning om vaccinationer (149/2017) innehåller bestämmelser om det nationella vaccinationsprogrammet. Social- och hälsovårdsministeriet lämnar förslag till statsrådet och riksdagen om att införa nya vaccin i programmet samt fattar beslut om betydliga upphandlingar av vaccin. Vaccinen i det nationella vaccinationsprogrammet ska vara effektiva, säkra och kostnadseffektiva för befolkningen. Upphandlingen av vaccinen i det nationella vaccinationsprogrammet genomförs enligt lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016).

Normalt tar det flera år att ta fram ett vaccin. Antagligen tar det åtminstone ett år för att få i bruk ett vaccin mot sjukdomen covid-19 som orsakas av det nya coronaviruset även om utvecklingsarbetet, analyserna av effekt och säkerhet samt bedömningarna för försäljningstillstånd skulle kunna genomföras exceptionellt snabbt. Finland kan påverka den internationella vaccinutvecklingen genom koalitionen för epidemiberedskap och innovationer Cepi (Coalition for Epidemic Preparedness Innovations), det internationella vaccininstitutet IVI (International Vaccine Institute) och den globala vaccinalliansen Gavi.

I den tredje tilläggsbudgeten i år anvisades finansiering till Finlands Akademi för att stödja den inhemska vaccinforskningen. Avsikten är även att det blivande nationella centret för läkemedelsutveckling ska främja en konkurrenskraftig läkemedelsutveckling. För att stärka den nationella forskningen i vaccin utreds möjligheten att etablera en nya aktör genom att slå ihop verksamhet-

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 386/2020 rd

erna för klinisk vaccinforskning vid Institutet för hälsa och välfärd och vid vaccinforskningscentret vid Tammerfors universitet. Om projektet genomförs blir det möjligt att grunda ett nationellt centrum för vaccinforskning. Finansierande organisationer som Finlands Akademi och olika stiftelser har separat utlyst finansiering för forskningsprojekt med anknytning till coronaviruset.

Världshälsoorganisationen handhar den globala samordningen av framtagningen av vaccin och läkemedel mot det nya coronaviruset. Institutet för hälsa och välfärd har utsett en nationell expertgrupp för vaccinationsfrågor som bevakar den internationella vaccinforskningen och vaccinutvecklingen och bistår social- och hälsovårdsministeriet med expertis vid eventuell upphandling av vaccin. Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea följer också med forskningen och utvecklingen av ett vaccin mot covid-19 samt ger vid behov råd om forsknings- och tillståndsförfaranden till inhemska aktörer inom vaccinforskning. Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA) arbetar för att göra processen för försäljningstillstånd för covid-19-vaccinet så snabb och smidig som möjligt med beaktande av kriterierna på effekt och säkerhet.

Finland medverkar vid framtagningen av Europeiska unionens gemensamma plan för att vaccinera befolkningen mot covid-19, förutsatt att ett vaccin lanseras på marknaden. Den nationella beredskapsplanen mot en influensapandemi innehåller en vaccinationsstrategi i en pandemisituation. Besluten gällande inriktningen av vaccinationer ska bygga på en bedömning av det vaccin som beviljats försäljningstillstånd och för vilka befolkningsgrupper det enligt tillståndet har godkänts. Dessutom görs en bedömning av antalet doser som behövs och vaccinets tillgänglighet. Beroende på vaccinet är det möjligt att befolkningen bäst kan skyddas till exempel genom att vaccinera hela befolkningen eller genom att rikta in vaccinationerna på specifika grupper, såsom medicinska riskgrupper. De praktiska arrangemangen för vaccinationerna bör också tas med i bedömningarna.

Finland anser att pandemivacciner ska definieras som allmännyttiga medicintekniska produkter och det ska finnas en solidariskt tillgång och rättvis global fördelning av dem. Finland är berett att deltar i eventuella förhandlingar om etablering av en global fördelningsmekanism. Dessutom kan Finland delta i eventuell EU-gemensam upphandling av vaccin för att säkerställa tillgången av och ett skäligt pris på vaccinet inom unionen.

Tillverkningen av vaccin är kompetens- och resursintensiv verksamhet och är därför globalt centraliserad. Endast ett fåtal folkrika länder har för närvarande egen vaccinproduktion. I stället för att bygga upp inhemsk vaccinproduktion ses det som angeläget att stärka den egna forskningen för att stärka säkerheten, immunskyddet och effekten av covid-19-vaccin oavsett om vaccinet tas fram i Finland eller utomlands. Egen expertis inom vaccinforskning och läkemedelsutveckling underlättar senare den nationella bedömningen av de tillgängliga vaccinpreparat som beviljas försäljningstillstånd och därigenom tillgången på vaccin i Finland. Stödet till den nationella vaccinforskningen med eventuell anknytande läkemedelsutveckling och företagsverksamhet är en faktor som påverkar vaccintillgången.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 386/2020 rd

Regeringens coronastrategi bygger på principen ”testa, spåra, isolera och vårda” som ska stopp smittspridningen i Finland. Ett eventuellt framtida vaccin mot covid-19 tillför ett effektivt instrument för genomförande av strategin.

Helsingfors 2 juni 2020

Social- och hälsovårdsminister Aino-Kaisa Pekonen